

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobců: a) O. S., narozený dne X
b) O. S., narozená dne X
c) nezletilá D. S., narozená dne X
zastoupená zákonnými zástupci a), b)
všichni státní příslušnost Ukrajina
všichni bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 4, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2025, č. j. OAM-0377445-16/DO-2025,
ze dne 9. 9. 2025, č. j. OAM-0377443-15/DO-2025, ze dne 9. 9. 2025, č. j. OAM-0377453-
15/DO-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2025, č. j. OAM-0377445-16/DO-2025, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2025, č. j. OAM-0377443-15/DO-2025, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2025, č. j. OAM-0377453-15/DO-2025, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobci se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhali zrušení shora uvedených rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadená rozhodnutí“), kterými bylo o žádostech žalobců o udělení dočasné ochrany podané dne 5. 5. 2025 rozhodnuto tak, že žádost se zamítá a dočasná ochrana se dle § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“), ve spojení s § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 221/2003 Sb.“), neuděluje, neboť jiný členský stát poskytnul žadatelům dočasnou ochranu.

II. Žalobní body

2. Žalobci poukázali na skutečnost, že Městský soud v Praze konstatoval nezákonnost zásahu žalovaného spočívajícího v tom, že žádosti žalobců o udělení dočasné ochrany označil za nepřijatelné, a přikázal správnímu orgánu, aby obnovil stav, který existoval před vrácením těchto žádostí [viz rozsudky ze dne 1. 7. 2025, č. j. 15 A 58/2025-41, v případě žalobce a), ze dne 1. 7. 2025, č. j. 15 A 59/2025-41, v případě žalobkyně b) a ze dne 25. 6. 2025, č. j. 15 A 60/2025-28, případě žalobkyně c)].
3. Žalobci dříve skutečně shodně požívali dočasnou ochranu v Irsku, dočasnou ochranu v této zemi se již žalobci vzdali a momentálně ji nepožívají ani v Irsku, ani v žádné jiné zemi. Totéž lze říci o jakémkoliv jiném ochranném statusu. Rozhodnutí žalovaného proto považují za nezákonná.
4. Je zřejmé, že žalovaný setrvale a úmyslně nerespektuje ustálenou judikaturu správních soudů (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2025, č. j. 1 Azs 111/2025-34). Ignoruje také závěr rozsudků vydaných přímo ve vztahu k žalobcům. Žalobcům tím odepírá vydání pobytového oprávnění, na které mají nárok. Právě tato celková nejistota a nebezpečí je staví do zranitelného postavení. Žalobci žijí v Praze pouze z našetřených peněžních prostředků. Vzhledem ke své pobytové nejistotě nemají momentálně možnost pracovat či si zajistit adekvátní zdravotní péči, obtížné je v současnosti zajistit i školní docházku pro nezletilou žalobkyni. Domnívají se, že zde jsou závažné důvody pro přednostní projednání věci.
5. Žalobci podali společně dne 5. 5. 2025 žádosti o udělení dočasné ochrany v České republice (dále jen „ČR“), žalovaný označil jejich žádosti za nepřijatelné podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., neboť jim byla udělena dočasná ochrana v jiné členské zemi Evropské unie (dále jen „EU“), konkrétně v Irsku. Proti sdělení o nepřijatelnosti se žalobci úspěšně bránili zásahovými žalobami. Výše uvedenými rozsudky Městský soud v Praze ve všech třech případech rozhodl, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žadatelům vrátil jejich žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné, byl nezákonný. Zároveň správnímu orgánu zakázal pokračovat v porušování práv žadatelů a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením žádostí o dočasnou ochranu. Ve všech případech také v rámci rozsudků naznačil další postup správního orgánu. Konkrétně např. v případě nezletilé žalobkyně v rozsudku ze dne 25. 6. 2025, č. j. 15 A 60/2025-28, bodě 31, explicitně uvádí: *„Úkolem žalovaného bude nyní v souladu s výše uvedenou judikaturou*

Nejvyššího správního soudu primárně přijmout žádost k věcnému posouzení. V rámci jejího posouzení musí znovu ověřit, zda žalobkyně disponuje dočasnou či jinou mezinárodní ochranou v jiném členském státě EU (zde v Irsku). Pokud tomu tak nebude, musí žalovaný její žádosti o dočasnou ochranu vyhovět.“

6. V návaznosti na rozsudky žalovaný usneseními ve všech případech rozhodl o zrušení nepřijatelnosti, přičemž v návaznosti na tento úkon pozval žalobce k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí. Toho žalobci využili dne 15. 8. 2025 a dne 2. 9. 2025 se k podkladům vyjádřili. Žalovaný dne 9. 9. 2025 vydal napadená zamítavá rozhodnutí. Poukázal na to, že pro posouzení věci není rozhodující, zda žalobci stále jsou či nejsou držiteli dočasné ochrany v Irsku. Podstatné je pouze to, že dříve tam dočasnou ochranu měli.
7. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. podle žalovaného neumožňuje žádostem žalobců vyhovět. Žádosti pak shodně zamítl podle § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb., podle kterého platí, že oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany se odejme, jestliže cizinci požívajícímu dočasné ochrany poskytne dočasnou ochranu jiný stát. Ve všech rozhodnutích pak odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, kde soud konstatoval, že by tento důvod měl být použit analogicky pro zamítnutí žádosti o udělení dočasné ochrany, v situaci, kdy žadatel disponuje povolením k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě (bod 45).
8. Žalovaný má za to, že rozsudkům Městského soudu vyhověl tím, že usneseními zrušil svá původní sdělení o nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu a přijal je k věcnému posouzení, odkázal na přijetí nového Prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 ze dne 15. července 2025 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382 (dále jen „nové prováděcí rozhodnutí“), které podle něj vyjasnilo výklad unijního práva. Toto nové rozhodnutí podle žalovaného potvrzuje slučitelnost české právní úpravy nepřijatelnosti žádostí o dočasnou ochranu s unijním právem. Postup, který ve svých rozsudcích navrhuje Nejvyšší správní soud, se neopírá o žádný právní předpis, žalovaný jej proto považuje pouze za nezávazné doporučení, nové prováděcí rozhodnutí dřívější závěry Nejvyššího správního soudu zpochybňuje.
9. Žalobci mají za to, že povaha tohoto sporu spočívá prakticky stále ve stejné otázce, jako tomu bylo v případě původních sporů ohledně nepřijatelnosti žádostí. Mezi stranami není sporné, že žalobci spadají do kategorie vysídlených osob podle § 3 zákona č. 65/2022 Sb., resp. čl. 2 Prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022 (dále též „prováděcí rozhodnutí 2022/382“), kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“). Žalovaný ovšem v rozporu s ustálenou judikaturou odmítá udělit žalobcům dočasnou ochranu, protože ji dříve udělilo Irsko. Ve správním řízení však žalobci prokázali, že v jejich případě již dočasná ochrana zanikla.
10. Aktuální judikatura jednoznačně zastává názor, že dočasnou ochranu nelze odmítnout z důvodu, že jí daná osoba dříve měla udělenou v jiném členském státě. Z práva EU vyplývá právo státních příslušníků Ukrajiny, kteří jsou držiteli dočasné ochrany na

základě prováděcího rozhodnutí 2022/382, na přemístění se do jiného členského státu. Tento členský stát jim musí v souladu s čl. 8 směrnice o dočasné ochraně udělit povolení k pobytu. Právní úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb. je s tímto právem v rozporu, protože ji nelze použít (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2025, č. j. 9 Azs 20/2024-37, bod 32, viz také rozsudek ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, body 53 až 70, nebo rozsudek z téhož dne č. j. 1 Azs 366/2024-42, body 53 až 70). Tento právní názor je také obsahem právní věty publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Nejvyšší správní soud jej opakovaně potvrdil i v desítkách dalších rozhodnutí (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS; ze dne 8. 4. 2025, č. j. 9 Azs 20/2024-37; ze dne 17. 4. 2025, č. j. 2 Azs 271/2024-43; ze dne 24. 4. 2025, č. j. 10 Azs 4/2025-49; ze dne 24. 5. 2025, č. j. 3 Azs 166/2024-32; ze dne 28. 4. 2025, č. j. 4 Azs 398/2023-38; ze dne 29. 4. 2025, č. j. 8 Azs 244/2024-42; ze dne 30. 4. 2025, č. j. 7 Azs 218/2024-37; nebo ze dne 30. 5. 2025, č. j. 21 Azs 57/2025-44).

11. Sice zároveň platí, že nelze požívat práv plynoucích z dočasné ochrany (včetně pobytového oprávnění, které je součástí těchto práv) ve více členských státech zároveň, Nejvyšší správní soud ovšem v citovaných rozsudcích podrobně metodicky popsal, jak má žalovaný postupovat, pokud obdrží žádost o poskytnutí dočasné ochrany a zjistí, že ta je již poskytována v jiné členské zemi. Žalovaný má v první řadě přijmout žádost k věcnému posouzení. V rámci toho posouzení pak má ověřit, zda žadatelé, kteří v minulosti obdrželi dočasnou ochranu v jiném členském státě, tímto oprávněním prokazatelně disponují i k okamžiku podání žádosti o dočasnou ochranu v Česku. Pokud ne, musí žalovaný dočasnou ochranu (při splnění dalších podmínek) udělit. Uvedená judikatura se sice týká důvodu nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., je však zřejmé, že ze stejného důvodu nelze žádost ani zamítnout s odkazem na jiná zákonná ustanovení. Důsledkem postupu žalovaného je totiž opět rozpor s unijním právem, který vede k odepření možnosti sekundární volby členského státu, v němž má být povolen pobyt za účelem dočasné ochrany. Na rozporu s unijním právem nic nemění to, že žalovaný v nynějším případě postupoval a rozhodl dle jiného ustanovení odlišného právního předpisu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2025, č. j. 1 Azs 111/2025-34, bod 28 a 29). Žádosti o dočasnou ochranu proto nelze zamítnout ani s odkazem na § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb. ve spojení s § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. z důvodu, že žadatelům dříve poskytl dočasnou ochranu jiný stát.
12. Z aktuální judikatury tedy jasně plyne, že pokud žadatelé o dočasnou ochranu již nedisponují oprávněním k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiné zemi a zároveň jsou vysídlenými osobami a nedopadá na ně ani žádný důvod pro vyloučení, je nutné jim dočasnou ochranu udělit v ČR.
13. Na těchto závěrech nic nemění ani přijetí nového prováděcího rozhodnutí, které je účinné od 13. 8. 2025 a které v bodech 4 až 6 své preambule uvádí: „Vzhledem k tomu, že určitá osoba může v daném okamžiku požívat práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, by členské státy k zajištění toho, aby tato zásada byla respektována, a s cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně měly zamítnout žádosti o povolení k pobytu podané na základě čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, pokud je zřejmé, že dotčená osoba již povolení k pobytu na tomto základě získala v jiném členském státě. To by bylo v souladu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 27. února 2025 ve věci C-753/23 (5), a

zejména s jeho bodem 30. V souvislosti s aktivací dočasné ochrany podle směrnice 2001/55/ES se členské státy v jednomyslně přijatém prohlášení ze dne 4. března 2022 dohodly, že nebudou uplatňovat článek 11 uvedené směrnice na osoby, které požívají dočasné ochrany v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a které se přemísťují bez povolení na území jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak. S ohledem na tento celkový kontext by nic nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.“

14. Ustanovení preambule unijních předpisů zároveň nejsou závazná. Co je však důležitější, ani nové prováděcí rozhodnutí nic nemění na dosavadních závěrech Nejvyššího správního soudu. Plyne z něj toliko to, že práv plynoucích z dočasné ochrany nelze požívat ve dvou státech současně. Jak v tomto ohledu konstatoval např. Městský soud v Praze: „Zároveň je zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu prováděcího rozhodnutí zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou Nejvyššího správního soudu přitom není s těmito cíli nutně v rozporu, nevede k vícenásobné registraci (požívání dočasné ochrany ve více státech). Zejména ne potud, pokud od žalovaného vyžaduje náležitě ověření trvání povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.“ (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 8. 2025, č. j. 18 A 38/2025-33, bod 16, obdobně viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2025, č. j. 15 A 35/2025-46, bod 19)
15. Závěry Nejvyššího správního soudu ohledně možnosti ukrajinských uprchlíků přemístit svůj pobyt do jiné, jimi zvolené členské země, se významně opírá zejména o společné prohlášení členských států o vyloučení čl. 11 směrnice o dočasné ochraně: „Právě dohoda členských států o vyloučení článku 11 směrnice o dočasné ochraně je podle názoru NSS podstatná pro zodpovězení otázky, zda mají držitelé dočasné ochrany s pobytovým oprávněním v jednom členském státě právo na sekundární přemístění se do jiného členského státu. Znamená totiž, že se ve vztahu ke státním příslušníkům Ukrajiny neuplatní režim nuceného navrácení neoprávněně pobývajících držitelů ochrany do hostitelského členského státu. Důsledkem je tak faktická možnost těchto osob pobývat nejen v hostitelském členském státě (tj. státě, který jim formálně vydal pobytové oprávnění), ale na území celé Unie. 'Neoprávněný' pobyt v jiném členském státě totiž tak jako tak nemůže vést k nucenému předání do hostitelského státu.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, bod 57)
16. I nadále tak platí závěry Nejvyššího správního soudu, že důvod nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., je rozporný s právem EU.
17. Ke stejným závěrům dochází ve svém nedávném závěrečném stanovisku také Veřejný ochránce práv, který uvádí: „Toto ustanovení, které bylo zjevně ovlivněno správními postupy některých unitrostátních orgánů, by mohlo být vykládáno jako zpřísnění pravidel upravujících pohyb držitelů dočasné ochrany mezi členskými státy. Výklad v tomto smyslu však není jednoznačný. Tento nový bod nelze vykládat jako zásah do práva na dočasnou ochranu jako takového. Komise i Rada opakovaně zdůraznily, že jednotlivec může požívat práva vyplývající z dočasné ochrany pouze v jednom členském státě, ale není přípustné požadovat související sociální dávky ve více státech současně. To je nesporné a od členských států se očekává, že se budou odpovídajícím způsobem bránit vícenásobným registracím.“

Cílem tedy není omezit sekundární mobilitu, ale zabránit zneužívání systému. Rozhodnutí zároveň výslovně neřeší situace, kdy osoba ukončí dočasnou ochranu v jednom členském státě a následně požádá o ochranu v jiném členském státě. Argument, že pouhá skutečnost, že byla osobě udělena dočasná ochrana v jednom státě, brání tomu, aby jí byla ochrana udělena jinde, není jasně podložen textem prováděcího rozhodnutí ani článkem 11 směrnice o dočasné ochraně, který zůstává v platnosti a nebyl ani zpochybněn, ani nově vyložen Radou nebo Komisí. Je rovněž třeba poznamenat, že i Rada zdůraznila potřebu pravidelné aktualizace údajů v příslušných systémech, včetně informací o neaktivních registracích.“ (viz Závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě ve věci nepřijatelnosti žádostí o dočasnou ochranu ze dne 27. 8. 2025, sp. zn. 585/2025/VOP/WO, část B.2, dostupné z: <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/14030>)

18. Obdobně i Nejvyšší správní soud již odmítl názor žalovaného, že by nové prováděcí rozhodnutí cokoli měnilo na jeho dosavadních závěrech. V rozsudku ze dne 11. 9. 2025, č. j. 1 Azs 126/2025-28, konstatoval, že nové prováděcí rozhodnutí nijak normativně nezměnilo obsah dočasné ochrany. Cílem bodů 4 až 6 preambule nového prováděcího rozhodnutí je podle Nejvyššího správního soudu pouze potvrdit nemožnost získat práva spojená s dočasnou ochranou v několika státech současně, nikoliv nemožnost získat dočasnou ochranu v jiné zemi: „Lze připustit, že obsah tohoto (nového) prováděcího rozhodnutí může mít vliv na výklad (původního) prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Preambule unijního aktu (na kterou stěžovatel odkazuje a ze které dovozuje svoje závěry) může upřesňovat obsah ustanovení daného aktu a je důležitým interpretačním vodítkem. Na druhou stranu však Nejvyšší správní soud připomíná, že preambule 'nemá právní závaznost a nemůže být uplatňována jako důvod pro odchýlení se od vlastních ustanovení dotčeného aktu ani pro výklad těchto ustanovení ve smyslu zjevně odporujícím jejich znění' [rozsudek velkého senátu Soudního dvora EU ze dne 19. 12. 2019, *Puppink a další v. Komise*, C-418/18 P, body 75 a 76 a judikatura tam citovaná]. Pro výklad považuje kasační soud za klíčové, že (nové) prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 nijak normativně nezměnilo obsah dočasné ochrany. Podle čl. 1 tohoto rozhodnutí došlo pouze k prodloužení dřívějšího právního rámce založeného (původním) prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382 bez jakýchkoliv změn. Stejně tomu bylo již v případě předchozího prodloužování v prováděcích rozhodnutích Rady (EU) 2023/2409 a 2024/1836. Omezení sekundárního pohybu osob přitom umožňuje čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, jehož aplikace byla vyloučena (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 111/2025, bod 31) a k jeho aktivaci nedošlo ani nyní. V tomto ohledu je tak stále relevantní dřívější výklad Nejvyššího správního soudu (viz bod [8] tohoto rozsudku). Konečně k bodům 4 až 6 preambule (nového) prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 Nejvyšší správní soud uvádí, že jejich cílem je zjevně pouze potvrdit nemožnost získat práva spojená s dočasnou ochranou v několika státech současně. To vyplývá jak z textu preambule (členské státy by 's cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně měly zamítnout žádosti' - viz bod 4 preambule), tak i z opakovaného potvrzení vyloučení čl. 11 směrnice o dočasné ochraně (bod 5 preambule), na což navazuje shrnující bod 6 preambule. I touto optikou tak dosavadní judikatura kasačního soudu ob stojí. Stěžovatel dále namítá, že prováděcí rozhodnutí Rady nemůže rozšířit rozsah práv, která jsou držitelům oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany přiznána. Čl. 5 směrnice o dočasné ochraně totiž neumožňuje na základě prováděcího rozhodnutí rozšířit rozsah práv, která jsou držitelům dočasné ochrany přiznána. K tomu je třeba uvést, že čl. 5 obsahuje toliko zmocnění Rady, aby rozhodla, zda se jedná o situaci hromadného přílivu vysídlených osob, tedy 'aktivovala' institut dočasné ochrany a v prováděcím rozhodnutí

vymezila jeho podmínky. Právu na sekundární pohyb držitelů dočasné ochrany se toto ustanovení nevěnuje; to lze dovodit - jak Nejvyšší správní soud uvedl ve svých předchozích rozhodnutích - z výluky z použití čl. 11 směrnice, na níž se všechny členské státy dohodly. Takový postup nemůže být v rozporu s čl. 5 směrnice - pokud jej čl. 11 směrnice předpokládá v podobě bilaterální dohody, nic nebrání tomu, aby tak učinily všechny členské státy. Kasační soud se pak již rovněž vyjádřil, že jednostranná prohlášení ČR a Německa k návrhům prováděcích rozhodnutí nemají právní relevanci (rozsudek č. j. 1 Azs 174/2024-42, bod 59). Na tomto závěru také není důvodu nic změnit.“

19. Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že ani nové prováděcí rozhodnutí nezpochybňuje dosavadní výklad podávaný Nejvyšším správním soudem.
20. Žalovaný ve svých rozhodnutích tvrdí, že postupuje podle zákona, který mu znemožňuje udělit dočasnou ochranu v případě, že žadatelé ji dříve měli v jiné zemi. Judikatura podle žalovaného není obecně závazná, v tom se žalovaný mylí. Jak v tomto ohledu uvádí Nejvyšší správní soud, správní orgány jsou povinny jeho judikaturu v obdobných případech (tj. i mimo kasační závaznost v individuálním případě) respektovat. V opačném případě se jejich postup stává zcela svévolným a popírajícím jak základní zásady fungování veřejné správy, tak i fundamentální principy právního státu založeného na respektu k právům a svobodám jednotlivce. Lze připomenout, že Nejvyšší správní soud již ve své judikatuře dokonce konstatoval, že „[o]dmítne-li se nicméně správní orgán řídit názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v obdobné věci pouze s odkazem na údajně nedostatečnou kvalitu odůvodnění, jedná v rozporu s výše uvedenými ustanoveními soudního řádu správního, čímž překračuje své pravomoci, a porušuje tak čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (rozsudek ze dne 28. 2. 2017, č. j. 2 Afs 15/2017-23, bod 27).“ Srovnej též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2025, č. j. 1 Azs 111/2025-34, bod 17. Právní stát je založen i na zásadě právní jistoty, která lidem zaručuje předvídatelnost rozhodnutí státních orgánů. Judikatura Nejvyššího správního soudu přispívá k této předvídatelnosti tím, že sjednocuje výklad zákonů. Pokud žalovaný jedná v rozporu s touto judikaturou, narušuje právní jistotu jednotlivců (viz závěrečné stanovisko VOP ze dne 27. 8. 2025, sp. zn. 585/2025/VOP).
21. Ve výše citovaném rozsudku sp. zn. 1 Azs 126/2025 Nejvyšší správní soud vyčetl žalovanému, že zcela zbytečně vyvolává spory o kasačních stížnostech proti rozsudkům Městského soudu v Praze, přes zjevný a ustálený právní názor ohledně možnosti druhotných pohybů držitelů dočasné ochrany. Nejvyšší správní soud zdůraznil, že „[o]d začátku roku 2025 vydaly všechny senáty Nejvyššího správního soudu k jeho kasačním stížnostem již vyšší desítky rozhodnutí, v nichž postupují jednotně v souladu s výše uvedeným právním názorem (bod [8] tohoto rozsudku). Kromě toho kasační soud eviduje další vyšší desítky kasačních stížností podaných stěžovatelem v typově totožných věcech, o nichž dosud nerozhodl. Je tak zřejmé, že se nejedná o ojedinělé selhání, ale o systémový nedostatek, který je zjevně projevem neochoty respektovat rozhodnutí správních soudů, která u stěžovatele přetrvává již po několik měsíců [...]. Nejvyšší správní soud považuje za nanejvýš žádoucí, aby stěžovatel promítl závěry judikatury kasačního soudu do své praxe a namísto množství opakujících se kasačních stížností ukončil nezákonné zásahy do práv jednotlivců.“
22. Žalobci si proto s ohledem na procesní vývoj této věci dovolují apelovat na nadepsaný soud, aby s konečnou platností posoudil, zda splňují podmínky pro udělení dočasné ochrany.

III. Vyjádření žalovaného

23. Žalovaný zrekapituloval podstatné okolnosti případu žalobců.
24. Poukázal na § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb. a § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, dle kterého lze tento důvod zamítnutí žádosti použít v situaci, kdy žadatel disponuje povolením k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě. Měl za to, že toto ustanovení § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. lze vztáhnout i na situace, kdy správní orgán teprve rozhoduje o žádosti o udělení dočasné ochrany. Zopakoval své konstantní stanovisko, že osoba, která již využila práv souvisejících s dočasnou ochranou v členském státě, žádné právo na přemístění do jiného členského státu nemá. Na to však žádný soud nereagoval jinak než odkazem na „dubnové“ rozsudky Nejvyššího správního soudu s tím, že ani nově přijaté recitály nového prováděcího rozhodnutí Rady na tom nic nezměnily. Žalovanému však není jasné, jak může politická dohoda členských států o neaplikování čl. 11 směrnice o dočasné ochraně založit jednotlivci právo, které nevyplývá ze směrnice samotné. Měl za to, že nově přijaté recitály nového prováděcího rozhodnutí Rady zcela vyvracejí, že by existovalo právo na přemístění a že by dohoda členských států o neaplikování čl. 11 mohla takové právo osobám požívajícím dočasné ochrany založit. Z toho plyne, že „dubnová“ judikatura Nejvyššího správního soudu je tím překonaná, proto žalovaný žalobcům dočasnou ochranu neudělil. Osoby, které již svých práv z dočasné ochrany využily, nemají právo na to, aby je čerpaly v jiném členském státě, bez ohledu na to, zda dočasnou ochranou v jiném státě disponují či nikoli. Stále totiž platí § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., a nyní již i § 5 odst. 1 písm. f), s tím, že ve světle nově přijatých recitálů nelze na toto ustanovení nahlížet jako na rozporné s právem EU.
25. Poukazoval na to, že i dle „dubnové“ judikatury (rozsudky sp. zn. 1 Azs 174/2024 a 1 Azs 336/2024) ze směrnice o dočasné ochraně nevyplývá právo osob, které již požívají dočasné ochrany ve členském státě, na získání stejného pobytového oprávnění v jiném členském státě. Toto právo nevyplývá z textu směrnice ani implicitně, svědčí o tom již samotná textace čl. 8 odst. 1, z něhož plyne, že členský stát, který takové povolení vydal, tuto povinnost splnil i za ostatní členské státy. Cílem tedy je, aby osobě, na níž se vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady, bylo vydáno povolení k pobytu na území některého členského státu a aby tedy byla po dobu trvání dočasné ochrany oprávněna pobývat mimo zemi, ze které byla vysídlena. Pokud jde o osoby, které již jsou držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě, upravuje směrnice povinnost vydat jim povolení k pobytu pouze v čl. 15 odst. 6 a čl. 26 odst. 4.
26. Žalovaný rovněž uvedl, že ani prováděcí rozhodnutí nemůže rozšířit rozsah práv, která jsou držitelům oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany přiznána. Čl. 5 směrnice o dočasné ochraně totiž neumožňuje na základě prováděcího rozhodnutí rozšířit rozsah práv, která jsou držitelům dočasné ochrany směrnici přiznána. Pokud tedy právo sekundárního pohybu v rámci EU držitelům dočasné ochrany neplyne přímo ze směrnice, nelze jej dovozovat z prováděcího rozhodnutí, kterým byla dočasná ochrana vyhlášena. K tomu žalovaný poukázal na rozsudek Soudního dvora EU ve spojených věcech Kaduna (C-244/24 a C-290/24).
27. Z dohody o neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně vyplývá pouze to, že neoprávněně pobývajícím cizinec nebude daným státem vrácen do státu, který mu

povolení k pobytu vydal. Právo na získání pobytového oprávnění dle čl. 8 odst. 1 mu však ve státě, kde pobývá neoprávněně, nevznikne, alespoň ne na základě vyloučení čl. 11 (ten upravuje pouze povinnosti mezi členskými státy). Nepoužívání čl. 11 mezi členskými státy tedy samo osobě nemůže založit osobě požívající dočasné ochrany, které bylo vydáno povolení k pobytu dle čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, právo získat toto povolení v jiném členském státě. Jenže právě z dohody členských států o neaplikování čl. 11 Nejvyšší správní soud dovozuje existenci práva na přemístění do jiného členského státu a získání nového povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany. Podle žalovaného jde o dotváření práva, samotná směrnice totiž právo na přemístění nezakotvuje.

28. Závěr o existenci práva na přemístění nemůže obstát ani s ohledem na nové recitály v novém prováděcím rozhodnutí Rady, pro oblast druhotných pohybů byly přijaty recitály 4, 5 a 6. Z toho plyne, že dohoda o neaplikování čl. 11 nemá být vykládána v tom smyslu, že by členskému státu vznikala povinnost vydat povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany osobě, která již je držitelem takového povolení v jiném členském státě. Stěžejní je, jaký význam dohodě přikládají její účastníci, nikoli vnitrostátní soudy. Z dohody je pouze patrná vůle států nepředávat si neoprávněně pobývajícím držitele povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany a nic víc. Jejím smyslem však nebylo založit osobám požívajícím dočasné ochrany právo se volně pohybovat po členských státech EU. Recitály jsou pouze vodítka k výkladu textu, nejsou tak vázány na účinnost nového prováděcího rozhodnutí Rady, pouze osvětlují význam dohody členských států o neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Žalobci význam těchto recitálů bagatelizují, nicméně z textu čtvrtého recitálu plyne, že členské státy mají zamítnout žádost cizince, který již získal povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě, tedy nikoli mu jej udělovat nebo jej vyzývat k tomu, aby se dočasné ochrany v jiném členském státě vzdal. Totéž platí i pro nový šestý recitál. Nic tedy nemůže být vykládáno tak, že umožňuje sekundární pohyb osob, které již oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě získaly. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

29. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobci dne 5. 5. 2025 podali v ČR žádost o dočasnou ochranu, kde uvedli, že o dočasnou ochranu požádali dne 12. 5. 2023 v Irsku. Na žádostech byla vyznačena nepřijatelnost, neboť žalobci již získali dočasnou nebo mezinárodní ochranu v jiném členském státě EU.
30. Městský soud v Praze shledal, že zásah žalovaného spočívající ve vrácení žádostí žalobců o dočasnou ochranu jako nepřijatelných byl nezákonný, žalovanému bylo zakázáno pokračovat v porušování práv žalobců a bylo mu příkázáno, aby obnovil stav před vrácením žádostí žalobců o dočasnou ochranu - rozsudek ze dne 1. 7. 2025, č. j. 15 A 58/2025-41, v případě žalobce a), ze dne 1. 7. 2025, č. j. 15 A 59/2025-41, v případě žalobkyně b) a ze dne 25. 6. 2025, č. j. 15 A 60/2025-28, případě žalobkyně c).
31. Žalovaný sdělení o konstatování nepřijatelnosti žádostí usneseními ze dne 2. 7. 2025 zrušil.
32. Nejvyšší správní soud usneseními ze dne 1. 10. 2025, č. j. 1 Azs 130/2025-30, a ze dne 25.

9. 2025, č. j. 4 Azs 150/2025-31, zastavil řízení o kasačních stížnostech proti těmto rozsudkům, usnesením ze dne 4. 9. 2025, č. j. 22 Azs 127/2025-24, kasační stížnost odmítl.
33. Ve spise se nachází záznam z Temporary Protection Platform ze dne 25. 7. 2025, podle kterého byli žalobci dne 12. 5. 2023 registrováni v Irsku. Podle vysvětlivek, pokud by již žalobci nebyli držiteli dočasné ochrany, záznam by vůbec nefiguroval, nebo by byl označen zkratkou „ia“, tj. „inactive“.
34. Dále dle Ad-hoc dotazu EMN irský právní systém výslovně stanoví, že dočasná ochrana může být odvolána při přemístění bydliště držitele do jiného členského státu, např. pokud získá dočasnou ochranu v jiném státě.
35. Žalobci se dne 15. 8. 2025 seznámili s podklady pro rozhodnutí, v písemném vyjádření ze dne 28. 8. 2025 uvedli, že již v době podání žádosti o dočasnou ochranu v ČR nebyli držiteli dočasné ochrany v Irsku, neboť se jí vzdali dne 29. 4. 2025, k tomu doložili dokumenty vydané Department of justice, Dublin.
36. V napadených rozhodnutích žalovaný zkoumal, zda jsou splněny podmínky pro udělení dočasné ochrany. Shledal, že žalobci jsou státní příslušníci Ukrajiny a nejspíše před 24. 2. 2022 pobývali na Ukrajině. Dospěl k závěru, že žádost je dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. nepřijatelná, poukázal na nové prováděcí rozhodnutí Rady o prodloužení dočasné ochrany do roku 2027, a jeho dvě nová úvodní ustanovení (recitály) v preambuli, dle kterých druhotný pohyb držitelů dočasné ochrany není žádoucí a žádost osoby, která je držitelem dočasné ochrany v jiném státě, by měla být zamítnuta, další část se týkala článku 11 směrnice o dočasné ochraně, přičemž druhotný pohyb držitelů dočasné ochrany je nežádoucí. Z toho žalovaný dovozoval, že od přijetí nového prováděcího rozhodnutí Rady může být dočasná ochrana žadateli odmítnuta, pokud je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě, dosavadní judikatura o nepřijatelnosti tak již nemůže obstát, ust. § 5 odst. 1 písm. d) není v rozporu s evropským právem. S ohledem na předchozí rozsudky městského soudu však rozhodl meritorně. Žalovaný konstatoval, že žalobci doložili dokumenty o vzdání se dočasné ochrany v Irsku, podle evidence na platformě pro výměnu informací však jsou stále jejími držiteli. K tomuto rozporu žalovaný zdůraznil, že podstatné je pouze to, že žalobci již držiteli dočasné ochrany v minulosti byli, toto není sporné. Skutečnost, zda žalobci disponují stále touto ochranou, není podstatná. Udělení dočasné ochrany odmítl, neboť čl. 21 odst. 2 směrnice o dočasné ochraně umožňuje opakované vydání povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany pouze státem, kde cizinec již dočasně ochrany požíval. Tedy, žalovaný je oprávněn cizinci, který již dříve obdržel povolení k pobytu dle čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, dočasnou ochranu odepřít, bez ohledu na to, zda je v jiném členském státě jejím držitelem či nikoli. Měl za to, že ust. § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. dopadá na všechny, kteří někdy v členském státě získali oprávnění k pobytu z titulu dočasné ochrany. Poukázal na § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb. a § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, dle kterého lze tento důvod zamítnutí žádosti použít v situaci, kdy žadatel disponuje povolením k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě. Měl za to, že toto ustanovení § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. lze vztáhnout i na situace, kdy správní orgán teprve rozhoduje o žádosti o udělení dočasné ochrany. Zabýval se též důvody dle § 51 a § 52 zákona č. 221/2003 Sb., kdy podmínky pro udělení dočasné ochrany z titulu sloučení rodiny nejsou dány a důvody hodné zvláštního zřetele nejsou dány, není zde ani osoba blízká, která by byla držitelem dočasné ochrany.

Z nového prováděcího rozhodnutí Rady dovozoval, že osobám, které již získaly dočasnou ochranu v jiném členském státě, nesvědčí právo na její získání v dalším členském státě, a to ani v případě, že aktuálně již držiteli dočasné ochrany nejsou.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

37. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
38. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. souhlasili s projednáním a rozhodnutím věci bez nařízení jednání, soud rovněž postupoval dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
39. Podle čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382 se toto rozhodnutí vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jenž v uvedený den začala: a) ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. 2. 2022, b) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníci třetích zemí jiných než Ukrajiny, kterým byla před 24. 2. 2022 poskytnuta mezinárodní ochrana nebo odpovídající vnitrostátní ochrana na Ukrajině, a c) rodinní příslušníci osob uvedených v písmenech a) a b).
40. Dle § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. Ministerstvo vnitra nebo Policie ČR uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady.
41. Podle § 4 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, použije se na udělování dočasné ochrany podle tohoto zákona zákon o dočasné ochraně cizinců. Ve věcech, které zákon o dočasné ochraně cizinců neupravuje, se použije zákon o pobytu cizinců.
42. Podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie.
43. Podle § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb. ve věci neudělení nebo odnětí dočasné ochrany se použije zákon o dočasné ochraně cizinců.
44. Podle § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany se odejme, jestliže cizinci požívajícímu dočasné ochrany poskytne dočasnou ochranu jiný stát nebo mu bylo na území jiného státu uděleno povolení k trvalému anebo obdobnému pobytu.
45. Podle ust. čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění povolení k pobytu osobám požívajícím dočasné ochrany, a to na celé období trvání ochrany. Za tímto účelem budou vydány potřebné dokumenty nebo jiné rovnocenné doklady.
46. Podle ust. čl. 11 směrnice o dočasné ochraně členský stát převezme zpět osobu požívající na jeho území dočasnou ochranu, pokud se tato osoba v průběhu doby stanovené rozhodnutím Rady podle článku 5 bez povolení zdržuje na území jiného členského státu

nebo se bez povolení snaží na toto území vstoupit. Na základě dvoustranné dohody členské státy mohou rozhodnout, že tento článek nebudou používat.

47. Předně je třeba poukázat na personální rozsah směrnice o dočasné ochraně, dle jejíhož čl. 2 písm. c) se vysídlenými osobami rozumí státní příslušníci třetí země, kteří museli opustit zemi a nemohou se s ohledem na stávající situaci vrátit za bezpečných a trvalých podmínek, neboť jde o oblast ozbrojených konfliktů. Žalovaný nezpochybnil, že žalobci jsou státními příslušníky Ukrajiny a že zemi původu opustili po 24. 2. 2022. Lze konstatovat, že ozbrojený konflikt na Ukrajině i nadále trvá a návrat do domovského státu za bezpečných a trvalých podmínek dosud není možný. Z toho plyne, že žalobci splňují podmínky prováděcího rozhodnutí Rady pro udělení dočasné ochrany, jde tedy o osoby, na které dopadá § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb., a v tomto smyslu jsou tedy tzv. vysídlenými osobami. To není v dané věci sporné.
48. Přestože Městský soud v Praze v případě žalobců jednoznačně stanovil, že zásah žalovaného spočívající ve vrácení žádosti žalobců o dočasnou ochranu jako nepřijatelných byl nezákonný, a shledal, že institut nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., je v rozporu s unijním právem, žalovaný v napadených rozhodnutích přistoupil k polemice s těmito závěry městského soudu.
49. Přestože z procesních důvodů ve věci žalobců Nejvyšší správní soud meritorně situaci žalobců neposuzoval, názor Nejvyššího správního soudu v obdobných případech je zřejmý.
50. Ve skutkově obdobném případě Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 9. 2025, č. j. 5 Azs 168/2025-19, konstatoval: *„Kasační soud se obdobnými případy již opakovaně zabýval. Dospěl přitom k závěru, že z unijního práva plyne právo na sekundární pohyb osob s dočasnou ochranou. V důsledku toho úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a písm. d) lex Ukrajina, která stanovuje nepřijatelnost žádosti o udělení dočasné ochrany, pokud o ni cizinec požádal v jiném členském státě nebo ji už obdržel, odporuje unijnímu právu (rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS, bod 70). Tento právní názor, který je zveřejněn i ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, byl judikaturou kasačního soudu opakovaně potvrzen (viz rozsudek NSS ze dne 17. 7. 2025, č. j. 1 Azs 111/2025-34, body 26 až 27 a tam obsáhle citovanou judikaturu). Kasační soud již v dřívějším rozsudku č. j. 1 Azs 111/2025-34 dovodil, že „správní orgány jsou povinny jeho judikaturu v obdobných případech (tj. i mimo kasační závaznost v individuálním případě) respektovat“ a je od nich očekáváno, že svoji správní praxi uvedou do souladu s rozhodovací praxí správních soudů (body 17 a 20 tamtéž). Správní orgány samozřejmě mohou vznášet racionální a závažné konkurující důvody proti rozhodnutím soudů (bod 21 tamtéž). Je ovšem obtížně představitelné, pokud Nejvyšší správní soud v nedávné době a v takovém rozsahu vyjádřil svůj právní názor, že by neustálé vyjadřování nesouhlasu ze strany stěžovatele mohlo vést k odlišnému výsledku. Naopak opakované nerespektování soudních rozhodnutí správním orgánem je v konečném důsledku projevem svévole a popírá jak základní zásady fungování veřejné správy, tak i principy právního státu založeného na respektu k právům a svobodám jednotlivce (bod 17 tamtéž). (...) Stěžovatel v kasační stížnosti poukazuje na (nové) prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460, které bylo přijato dne 15. 7. 2025 a publikováno v Úředním věstníku dne 24. 7. 2025. (...) Lze připustit, že obsah tohoto (nového) prováděcího rozhodnutí může mít vliv na výklad (původního) prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Preambule unijního aktu (na kterou stěžovatel odkazuje a ze které dovozuje svoje závěry) může upřesňovat obsah*

ustanovení daného aktu a je důležitým interpretačním vodítkem. Na druhou stranu však Nejvyšší správní soud připomíná, že preambule „nemá právní závaznost a nemůže být uplatňována jako důvod pro odchýlení se od vlastních ustanovení dotčeného aktu ani pro výklad těchto ustanovení ve smyslu zjevně odporujícím jejich znění“ (rozsudek velkého senátu Soudního dvora EU ze dne 19. 12. 2019, *Puppinck a další v. Komise*, C 418/18 P, body 75 a 76 a judikatura tam citovaná). Pro výklad považuje kasační soud za klíčové, že (nové) prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 nijak normativně nezměnilo obsah dočasné ochrany. Podle čl. 1 tohoto rozhodnutí došlo pouze k prodloužení dřívějšího právního rámce založeného (původním) prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382 bez jakýchkoli změn. Stejně tomu bylo již v případech předchozího prodloužování v prováděcích rozhodnutích Rady (EU) 2023/2409 a 2024/1836. Omezení sekundárního pohybu osob přitom umožňuje čl. 11 Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“), jehož aplikace byla vyloučena (rozsudek NSS č. j. 1 Azs 111/2025, bod 31) a k jeho aktivaci nedošlo ani nyní. V tomto ohledu je tak stále relevantní dřívější výklad Nejvyššího správního soudu (...). Konečně k bodům 4 až 6 preambule (nového) prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 Nejvyšší správní soud uvádí, že jejich cílem je zjevně pouze potvrdit nemožnost získat práva spojená s dočasnou ochranou v několika státech současně. To vyplývá jak z textu preambule (členské státy by „s cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně měly zamítnout žádosti“ – viz bod 4 preambule), tak i z opakovaného potvrzení vyloučení čl. 11 směrnice o dočasné ochraně (bod 5 preambule), na což navazuje shrnující bod 6 preambule. I touto optikou tak dosavadní judikatura kasačního soudu ob stojí. Stěžovatel dále namítá, že prováděcí rozhodnutí Rady nemůže rozšířit rozsah práv, která jsou držitelům oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany přiznána. Čl. 5 směrnice o dočasné ochraně totiž neumožňuje na základě prováděcího rozhodnutí rozšířit rozsah práv, která jsou držitelům dočasné ochrany přiznána. K tomu je třeba uvést, že čl. 5 obsahuje toliko zmocnění Rady, aby rozhodla, zda se jedná o situaci hromadného přílivu vysídlených osob, tedy „aktivovala“ institut dočasné ochrany a v prováděcím rozhodnutí vymezila jeho podmínky. Právu na sekundární pohyb držitelů dočasné ochrany se toto ustanovení nevěnuje; to lze dovodit – jak Nejvyšší správní soud uvedl ve svých předchozích rozhodnutích – z výluky z použití čl. 11 směrnice, na niž se všechny členské státy dohodly. Takový postup nemůže být v rozporu s čl. 5 směrnice – pokud jej čl. 11 směrnice předpokládá v podobě bilaterální dohody, nic nebrání tomu, aby tak učinily všechny členské státy. Kasační soud se pak již rovněž vyjádřil, že jednostranná prohlášení ČR a Německa k návrhům prováděcích rozhodnutí nemají právní relevanci (rozsudek č. j. 1 Azs 174/2024-42, bod 59). Na tomto závěru také není důvodu nic změnit. Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že tento případ byl jen dalším z mnoha, které stěžovatel zcela zbytečně vyvolal. Z úřední činnosti je totiž soudu známo, že stěžovatel již po několik měsíců opakovaně podává ve věcech sekundárního pohybu osob spadajících pod dočasnou ochranu kasační stížnosti. V těchto řízeních neustále polemizuje s právní otázkou možnosti sekundárního pohybu, s čímž je opakovaně neúspěšný. Od začátku roku 2025 vydaly všechny senáty Nejvyššího správního soudu k jeho kasačním stížnostem již vyšší desítky rozhodnutí, v nichž postupují jednotně v souladu s výše uvedeným právním názorem (...). Kromě toho kasační soud eviduje další vyšší desítky kasačních stížností podaných stěžovatelem v typově totožných věcech, o nichž dosud nerozhodl. Je tak zřejmé, že se nejedná o ojedinělé selhání, ale o systémový nedostatek, který je zjevně projevem neochoty respektovat rozhodnutí

správních soudů, která u stěžovatele přetrvává již po několik měsíců (viz rozsudek č. j. 1 Azs 111/2025-34, bod 20, nebo Sládeková, S. Komplikace ukrajinských uprchlíků pokračují a ministerstvo ignoruje judikaturu NSS. Právo21. 21. 4. 2025; dostupné z: <https://pravo21.cz/pravo/komplikace-ukrajinskyh-uprchliku-pokracuji-a-ministerstvo-ignoruje-judikaturu-nss>). Nejvyšší správní soud považuje za nanejvýš žádoucí, aby stěžovatel promítl závěry judikatury kasačního soudu do své praxe a namísto množství opakujících se kasačních stížností ukončil nezákonné zásahy do práv jednotlivců.“ Nejvyšší správní soud nevidí důvod, proč by se měl v nyní posuzované věci od těchto svých závěrů jakkoli odchýlovat. Opět tedy apeluje na stěžovatele, aby i v tomto případě ukončil výše popsané svévolné popírání jednotné a ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a aby konečně postupoval v souladu se závazným právním názorem, který městský soud vyjádřil v napadeném rozsudku a který z této judikatury plně vychází. Jak již tedy městský soud zdůraznil po vzoru rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, publ. pod č. 4683/2025 Sb. NSS, stěžovatel je i v této věci povinen, přestože dle záznamu v informačním systému členských států (Temporary Protection Platform) žalobce podal žádost o udělení povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany nejprve v jiném členském státě, konkrétně v Polsku, pozdější žádost žalobce o udělení tohoto povolení k pobytu v ČR přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v jeho rámci poučit žalobce o jeho právech a v návaznosti na jeho případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit nejen to, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo žalobci v Polsku skutečně uděleno (což žalobce nepopírá), ale zejména, zda dosud, ke dni rozhodování stěžovatele, trvá (tedy zda nezaniklo např. v souvislosti se žalobcovým návratem na Ukrajinu). Pokud stěžovatel takovou skutečnost postaví najisto, bude dále povinen postupovat podle bodu 4 odstavce [78] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, publ. pod č. 4682/2025 Sb. NSS, tedy především ověří, zda vydáním povolení k pobytu žalobci za účelem dočasné ochrany v ČR zanikne jeho předchozí obdobné pobytové oprávnění v Polsku, a pokud tomu tak nebude, poskytne žalobci přiměřenou lhůtu k tomu, aby učinil potřebné kroky k ukončení tohoto jemu v Polsku uděleného povolení a aby tuto skutečnost stěžovateli doložil.“

51. Nejvyšší správní soud se k těmto závěrům hlásí i ve zcela aktuálních rozhodnutích (srovnej např. rozsudek ze dne 23. 10. 2025, č. j. 7 Azs 156/2025-23).
52. Zdejší soud neshledal důvod se od konstantní judikatury odchýlovat, žalovaný žádnou novou zásadní relevantní argumentaci nevznesl.
53. K žalovaným aplikovaným ustanovením soud konstatuje, že § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. upravuje odejmutí oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, nikoli odeprání jejího udělení, které je výslovně upraveno v § 9. Žalovaný tedy zamýšlel aplikovat ust. § 10 odst. 1 písm. a) analogicky i na případy, kdy je teprve rozhodováno o žádosti o udělení dočasné ochrany v ČR. V případě použití analogie by však žalovaný musel svůj postup zvlášť pečlivě odůvodnit, což v daném případě neučinil a při svých úvahách nezohlednil závěry plynoucí z aktuální judikatury správních soudů.
54. Žalovaný k odůvodnění svého postupu odkázal pouze na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, a jeho bod 45, který zní: „Je pravdou, že zákon č. 65/2022 Sb. považuje „udělení dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie“ pouze za důvod nepřijatelnosti žádosti a výslovně nestanoví, že z tohoto důvodu lze žádost rovněž po řádně provedeném správním řízení zamítnout, resp. povolení neudělit. Pokud jde o „neudělení nebo odnětí dočasné ochrany“, § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb.

odkazuje na zákon o dočasné ochraně. Ani ten sice trvajícím povolení k pobytu v jiném členském státě výslovně nepovažuje za důvod nevyhovění žádosti (§ 9), avšak dle § 10 odst. 1 písm. a) zákona o dočasné ochraně „[o]právnění k pobytu za účelem dočasné ochrany se odejme, jestliže cizinci požívajícímu dočasné ochrany poskytne dočasnou ochranu jiný stát nebo mu bylo na území jiného státu uděleno povolení k trvalému anebo obdobnému pobytu“. Z toho lze dovodit, že zákonný důvod pro neudělení povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v podobě existence takového povolení v jiném členském státě je v české právní úpravě dán, neboť by bylo absurdní ji vykládat tak, že správní orgán není oprávněn z tohoto důvodu povolení neudělit, je však oprávněn ho ze stejného důvodu vzápětí odejmout. Vedení správního řízení mj. také o této otázce tedy nic nebrání.“ Nejvyšší správní soud se však v odkazované části (tedy zejména v bodech 43 – 45) zabýval výhradně situací, kdy žadatel disponuje trvajícím povolením k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě, uvedl, že Soudní dvůr (v rozhodnutí C-753/23) nevyloučil odepření udělení pobytu za účelem dočasné ochrany z důvodu existence téhož oprávnění v jiném členské státě. Právě pro tento případ (tedy, kdy aktuálně existuje povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě) Nejvyšší správní soud připustil možnou aplikaci § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. jako důvodu pro zamítnutí žádosti. V tomto rozsudku se však nijak nezabýval situací, kdy žadatel povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany měl, ale toto oprávnění již netrvá ke dni vydání rozhodnutí o žádosti o udělení dočasné ochrany, rozhodně nedovodil, že by ust. § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. bylo možné aplikovat i na tyto případy. V tomtéž rozsudku v bodě 44 však Nejvyšší správní soud uvedl: „Naopak, i v případě, že správní orgán zjistí při podání žádosti o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že žadatel je veden v evidenci TPD jako držitel povolení k pobytu v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení, v jeho rámci poučit žadatele o jeho právech a v návaznosti na jeho případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.“ Tedy, ani existující oprávnění k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě ke dni podání žádosti není důvodem její nepřijatelnosti.

55. Jiné odůvodnění k analogické aplikaci ust. § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb. na daný případ žalovaný neuvedl. Vzhledem k tomu, že uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 273/2023-27, se týká zcela jiné skutkové situace a žalovaný jinou argumentaci neuvedl, nelze jeho odůvodnění považovat za dostatečné. Žalovaný zjevně vychází ze svého konstantně zastávaného postoje, že sekundární pohyb držitelů dočasné ochrany v členských státech není umožněn, k čemuž se dovolává recitálů nového prováděcího rozhodnutí Rady. Judikatura Nejvyššího správního soudu již však dala k těmto otázkám zcela jednoznačné odpovědi, a to i v návaznosti na nové prováděcí rozhodnutí Rady. Stanovisko žalovaného, dle kterého lze poskytnutí dočasné ochrany odmítnout z důvodu minulého oprávnění k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě, je tak zcela chybné. To nemůže zvrátit ani poukázání žalovaného na čl. 21 odst. 2 směrnice o dočasné ochraně, neboť shora uvedená aktuální judikatura je jednoznačná.
56. Žalovaný též uváděl, že judikatura správních soudů pro něj není v obecné rovině závazná. K tomu soudu nezbyvá, než opět odkázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudek ze dne 17. 7. 2025, č. j. 1 Azs 111/2025-34, kde se touto problematikou zabýval a mimo jiné konstatoval: „Jak již Nejvyšší správní soud opakovaně dovodil, správní orgány jsou povinny jeho judikaturu v obdobných případech (tj. i mimo

kasací závaznost v individuálním případě) respektovat. V opačném případě se jejich postup stává zcela svévolným a popírajícím jak základní zásady fungování veřejné správy, tak i fundamentální principy právního státu založené na respektu k právům a svobodám jednotlivce. Lze připomenout, že Nejvyšší správní soud již ve své judikatuře dokonce konstatoval, že „[o]dmítne-li se nicméně správní orgán řídit názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v obdobné věci pouze s odkazem na údajně nedostatečnou kvalitu odůvodnění, jedná v rozporu s výše uvedenými ustanoveními soudního řádu správního, čímž překračuje své pravomoci, a porušuje tak čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.“ (rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 2 Afs 15/2017-23, bod 27).“

57. Z výše uvedeného vyplývá, že pokud žalobci v minulosti oprávněním k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě disponovali, nepředstavuje to dostatečný důvod pro to, aby jim dočasná ochrana v ČR nebyla udělena, napadené rozhodnutí je tak nezákonné.
58. Je nesporné, že žalobci jsou vysídlenými osobami a že jim byla Irsku dělena dočasná ochrana. Žalovaný vedený nesprávným právním názorem však nezaujal jednoznačné stanovisko k podstatné otázce, jaká byla situace žalobců v době jeho rozhodování, pouze poukázal a rozpor, kdy podle platformy jsou žalobci stále držiteli dočasné ochrany, podle tvrzení žalobců a doložených listin se měli dočasně ochrany vzdát.
59. Při zjišťování skutkového stavu postupují správní orgány v souladu se zásadou materiální pravdy vyjádřenou v § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2. Při hodnocení důkazů ve správním řízení se správní orgán řídí zásadou volného hodnocení důkazů, podle které, pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci (§ 50 odst. 4 správního řádu). Žalovaný tyto zásady porušil, když se se zjištěným rozporem nijak nevypořádal.
60. S ohledem na výše uvedené soud podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil, podle § 78 odst. 4 s. ř. s. pak věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku podle § 78 odst. 5 s. ř. s., znovu meritorně posoudí žádost žalobců s respektem ke shora uvedeným závěrům. Přitom bude vycházet z toho, že v minulosti obdržené, avšak ke dni rozhodnutí netrvalící oprávnění k pobytu z titulu dočasné ochrany udělené v jiném členském státě, nemůže představovat důvod pro neudělení dočasné ochrany. Žalovaný nejprve postaví na jisto, zda jsou či nejsou žalobci držiteli dočasné ochrany v Irsku. Při prověřování této okolnosti se žalovaný nemůže se spokojit pouze s údajem obsaženým v informačním systému členských států, když tento údaj je v projednávané věci významně zpochybněn dokumenty o vzdání se dočasné ochrany, jejichž pravost žalovaný nespornuje. Nejvyšší správní soud též opakovaně upozornil (srov. zejména rozsudky ze dne 25. 4. 2024, č. j. 6 Azs 259/2023-21, ze dne 31. 10. 2024, č. j. 10 Azs 151/2024-28, či ze dne 24. 1. 2025, č. j. 5 Azs 190/2024-20, ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-34), že pokud žadatel tvrdí, že žádost o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě nepodal nebo že se předcházejícího povolení k pobytu vzdal či toto povolení z jiného důvodu již netrvá, správní orgány ani soudy

nemohou vycházet pouze z údajů obsažených v informačním systému členských států Temporary Protection Platform. Ten totiž představuje pouhou pomůcku, kterou správní orgány členských států využívají k evidenci držitelů povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany. V případě že žalovaný uzavře, že žalobci jsou stále držiteli dočasné ochrany, posoudí, zda udělením dočasné ochrany v ČR automaticky zanikne dočasná ochrana udělená dříve v Irsku, a pokud by tomu tak nebylo, poučí žalobce o právu nechat si dočasnou či mezinárodní ochranu udělenou v jiném členském státě EU zneplatnit a o případných negativních důsledcích pro přiznání dočasné ochrany v ČR, pokud by tak neučinili.

61. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobci byli ve věci úspěšní, ale žádné náklady řízení jim nevznikly.
62. Soud o věci rozhodl přednostně, neboť jde o věc dočasné ochrany, která spadá do mezinárodní ochrany a má být projednávána přednostně, zároveň byly dány závažné důvody pro přednostní projednání věci, neboť žalobkyně c) je nezletilá osoba, je obtížné jí v současnosti zajistit i školní docházku, rodina žije jen z omezených našetřených peněžních prostředků, nemohou pracovat ani si zajistit adekvátní zdravotní péči, proto je třeba jejich pobytový status postavit najisto.
63. Soud nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť o žalobě soud rozhodl bez zbytečného odkladu po obstarání podkladů nutných pro rozhodnutí a ve lhůtě 30 dnů od podání žaloby ve smyslu § 73 odst. 4 s. ř. s. Případný odkladný účinek přitom působí jen do skončení řízení před soudem. V této situaci by tedy již rozhodování o odkladném účinku žaloby bylo bezpředmětné (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2021 č. j. 1 Azs 95/2021-25).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 11. listopadu 2025

JUDr. Lenka Loudová v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.